

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

České Budějovice

Inspekční zpráva

Základní umělecká škola, Soběslav, Komenského 1

Komenského 1, 392 01 Soběslav

Identifikátor: 600002578

Termín konání orientační inspekce: 6. – 8. února a 14. února 2001

Čj.	077 331/2001-4013
Signatura	og7ku201

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Institucionalizované hudební vzdělávání v Soběslavi má padesátiletou tradici. Dnešní škola je umístěna v centru města, v historické budově sousedící se vzácnou architekturou gotického kostela. Genius loci tohoto místa přispívá k celkové podnětnosti prostředí určeného pro umělecké vzdělávání žáků. Vlastní budova školy však má vzhledem k počtu žáků a vyučovaným oborům prostorové nedostatky. Ve většině učeben jsou také méně kvalitní světelné podmínky. Celkovým počtem 180 žáků s devíti pedagogickými pracovníky (5,7 v přepočtu na plně zaměstnané) se Základní umělecká škola Soběslav řadí k menším školám tohoto typu. Dnem 1. září 2000 byla škola na základě zřizovací listiny Školského úřadu Tábor, č.j. 518/2000-řšú, zřízena jako příspěvková organizace s právní subjektivitou.

OBOROVÁ STRUKTURA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Škola byla naposledy zařazena do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení rozhodnutím MŠMT ČR ze dne 7. 8. 2000, č.j. 24 696/2000-21, se studijními obory hudebním a výtvarným. Dle výkazu o Základní umělecké škole podle stavu k 15. 10. 2000 má škola 150 žáků v hudebním a 30 žáků ve výtvarném oboru. Stanovená kapacita školy nebyla překročena.

Ve škole jsou vyučovány předměty na základě učebních plánů MŠMT ČR, č.j. 18.418/95-25. Žáci jsou zařazeni v přípravném studiu (58), v I. stupni základního studia (116) a ve II. stupni základního studia (6 žáků). Rozšířené studium zřízeno nebylo.

Největší počet žáků je v klavírním (33) a v kytarovém oddělení (23 žáků). V dechovém oddělení je vyučována hra na zobcovou a příčnou flétnu, klarinet, trubku (celkem 14 žáků). Hru na elektronické klávesové nástroje navštěvuje 13 žáků. Menší počet navštěvuje hru na housle, violoncello a akordeon (6 a 2 žáci). Pěveckou hlasovou výchovu mají 4 žáci. Celkem 33 žáků má předmět sborový zpěv, převážně se jedná o nepovinný předmět pro žáky hudebního oboru.

Ve výtvarném oboru navštěvují žáci přípravné studium a I. stupeň základního studia v předmětech dle výše uvedeného učebního plánu. Základem jsou předměty kresba, malba, grafika, dekorativní činnosti a modelování.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hudební nauka

Výuka se opírá o mimořádně kvalitní přípravu učitelky a o její mnohaleté pedagogické zkušenosti. Pro žáky 1. – 5. ročníku zpracovala vlastní učební texty, které svým obsahem plně odpovídají požadavkům osnov jednotlivých ročníků a zajišťují systematičnost a kontinuitu vzdělávání v předmětu. Obsahové úpravy odpovídají časové dotaci výuky dle výše uvedených učebních plánů - 1 vyučovací hodina týdně. Učitelka zpracovala a využívá celou řadu dalších učebních pomůcek. K procvičování, opakování učiva a k průběžnému hodnocení dosahovaných výsledků slouží soutěžní hry, písemné testy. Každá vyučovací hodina vychází z důkladné bezprostřední přípravy daného tématu, která výrazně přispívá k efektivitě výuky. Plánované cíle a výběr obsahu učiva směřují k rozvíjení požadovaných znalostí, hudebních schopností a dovedností žáků.

Kladem je, že předmět vyučuje vysokoškolsky vzdělaná učitelka s potřebnou pedagogickou a odbornou způsobilostí. Je tvůrčím typem učitelky vycházející z osvědčených tradic naší

hudební pedagogiky, které neustále obohacuje vlastními inovativními přístupy.

Předmět je vyučován v největší učebně sloužící také jako sálek pro pořádání interních žákovských vystoupení a individuální výuku. Učebna byla vybavena novými lavicemi. K dispozici je klavír, notová tabule, aparatura pro poslech hudby (gramo, magnetofon, CD), případně další hudební nástroje, drobné učební pomůcky (např. magnetická notová tabulka) a odborná literatura. Prostředí učebny poskytuje podnětné prostředí pro výuku předmětu včetně základních psychohygienických podmínek.

Výuka byla promyšleným sledem naukových a hudebních činností, ve kterých byly celkově vyváženě uplatněny formy frontální, skupinové výuky i individuální práce žáka. Účelně, ve prospěch názornosti a soustavnosti výuky, byly využívány učební pomůcky. Znalosti nebyly osvojovány samoúčelně, ale v návaznosti na prováděné hudební činnosti. Při nich byly prakticky uplatňovány. Tato vazba byla sledována i při individuální nástrojové výuce. Vyžadování definic v 1. ročníku, které zcela neodpovídá dikci osnov, nebylo v kontextu výrazných kladů prvkem, který by nezapadal do systému účelně a efektivně organizované výuky.

Žáci pracovali aktivně, se zájmem se zapojovali do všech činností. Prokázali velmi dobré znalosti, dobře rozvíjené pěvecké, rytmické a sluchové schopnosti a celkové hudební cítění. Se znalostí základních pojmů a s vážným zaujetím přistoupili žáci 5. ročníku k tématu o renesanční hudbě, završeném výkladem, rozbořem a poslechem částí mše skladatele G. P. da Palestriny. Učitelka stanovením cílů, stylem komunikace a používanými metodami žáky neustále motivovala k aktivní práci v hodinách. K tomu přispíval i systém hodnocení a sebehodnocení při zpracování znalostních testů. Bylo zřejmé, a potvrzovala to i celkově velmi dobrá docházka žáků zaznamenaná v třídních knihách, že předmět hudební nauka zaujímá významné místo v hudebním vzdělávání žáků.

Výuka měla vynikající úroveň.

Sborový zpěv

Z hlediska plánování, přípravy a podmínek výuky platí v zásadě totéž, co bylo výše uvedeno u předmětu hudební nauka. Sborový zpěv vyučuje tatáž vyučující s pedagogickou a odbornou způsobilostí. Prostorové podmínky učebny hudební nauky velmi dobře vyhovují i pro sborový zpěv.

Předmět je vyučován ve dvou skupinách pro žáky přípravné hudební výchovy až třetího ročníku a pro žáky třetího až sedmého ročníku. Většina žáků dochází na výuku hry na hudební nástroj. Zařazení předmětu sborový zpěv je významným prvkem zkvalitňující jejich celkové hudební vzdělávání.

Ve sledované výuce skupiny mladších žáků byly systematicky a věku žáků přiměřenými prostředky rozvíjeny dechové návyky s využíváním funkce bránice, správná pěvecká výslovnost. Další cvičení směřovala k rozšiřování hlasového rozsahu s využíváním hlavové rezonance. Dostatečného hlasového rozsahu (po tóny e₂ až g₂) bylo dosaženo bez nežádoucího přetěžování hlasového orgánu žáků. Zřetel k hlasové hygieně žáků byl zaznamenan v průběhu celé výuky při nácviu a zpěvu písní. Byly položeny základy intonačně kvalitního zpěvu. Hudební projev byl dále rozvíjen správným dechovým frázováním, rytmickou přesností, adekvátními tempy odpovídajícími náladě a obsahu písní.

Žáci na pokyny učitelky velmi dobře reagovali, postupně si osvojovali správné návyky členů pěveckého sboru, zpívali se zjevným zájmem a s chutí.

Výuka měla vynikající úroveň.

Hra na klavír

Plánování učiva bylo podrobně zaznamenáno v individuálních studijních plánech žáků, obsahovalo všechny osnovami požadované složky klavírní hry. Z plánované látky bylo patrné, že vyučující respektují individuální schopnosti žáků.

Výuka předmětu byla sledována u dvou učitelek, z nichž jedna má pedagogickou a odbornou způsobilost pro výuku hry na klavír a celoživotní pedagogickou praxi. Další má pedagogickou a odbornou způsobilost pro výuku hry na violoncello a řadu let vyučuje též hru na klavír. Třídy určené pro výuku byly standardně vybaveny staršími, dobře udržovanými nástroji. K dispozici je dostatečné množství klavírní literatury. V jedné třídě bylo zjištěno méně dostačující osvětlení. Třídy byly pěkně uspořádané a vyzdobené. Promyšlenou organizací výuky byly respektovány zásady psychohygieny.

Sledovaná výuka byla dobře připravená a promyšlená. U začínajících a mladších žáků bylo dbáno na správné sezení u nástroje, byly vytvářeny věku odpovídající základní pianistické návyky. Žáci byli vedeni ke sluchovému vnímání tónu, k uvolnění paží, k porozumění a odpovídajícímu vyjádření hraných skladeb. Bylo dbáno na vyrovnanou prstovou techniku, kterou zvláště jedna vyučující procvičovala se žáky specificky individuálně zaměřenými prstovými cvičeními zapsanými v notovém sešitu. Rozvíjeny byly také elementární improvizací schopnosti žáků. Průběžně byla zařazována hra z listu. Čtyřruční hra byla realizována buď formou společné hry dvou žáků nebo hrou učitelky a žáka. U mladších žáků nebyla vždy volena efektivní forma rozvíjení rytmického cítění. Méně efektivní způsob čtení not ve dvou klíčích vyplýval z užití již metodicky starší klavírní školy. Žáci však měli odpovídající pianistické i pracovní návyky, v hodinách správně reagovali na podněty a pokyny učitelek, na vyučování byli velmi dobře připraveni. Pozitivem byly dělené lekce mladších žáků na dva kratší časové úseky v týdnu, které umožňují častější kontakt učitelek se žáky, jejich systematickou pomoc i kontrolu. Nová látka i technické problémy byly žákům učitelkami věcně správně vysvětlovány, v některých případech i vzorově předehrávány. Nové úkoly a problémové části skladeb byly se žáky procvičovány přímo v hodině. Žáci byli také upozorňováni na aplikaci již dříve procvičeného učiva v nově zadávaných skladbách.

Učitelky uplatňovaly při výuce rutinní pedagogické postupy. Průběžně se snažily žáky motivovat. Často je chválily, oceňovaly jejich dílčí pokroky. Žáci byli vedeni k vyjádření vlastního názoru, k věcné komunikaci. Hodnocení žáků bylo citlivé, ve sledovaných hodinách vládla přátelská atmosféra. Výrazným úspěchem tohoto školního roku bylo přijetí žákyně klavírního oddělení ke studiu v konzervatoři v Českých Budějovicích.

Sledovaná výuka hry na klavír měla celkově nadprůměrnou až spíše nadprůměrnou úroveň.

Hra na dechové nástroje dřevěné - zobcovou, příčnou flétnu a klarinet

Výuka vycházela z kvalitně zpracovaných studijních plánů žáků v třídních knihách. V souladu s osnovami zde byly uvedeny cíle, kterých má žák dosáhnout a studijní látka. Výběr látky korespondoval se stanovenými cíli a s požadavkem na všestranný rozvoj hudebních a nástrojových dovedností žáka. Tato příprava byla společně s metodami výuky základem efektivní práce ve vyučovací hodině.

Předmět vyučuje ředitel školy s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku hry na dřevěný dechový nástroj (fagot). Ve sledované výuce prokázal potřebné odborné dovednosti ve hře na klarinet a příčnou flétnu a specifické metodické znalosti opřené o studium odborné literatury a konzultace s dalšími odborníky.

Ředitelna školy, ve které výuka probíhala, je pro daný účel dostatečně prostorná. Dílčí

nevýhodou vyplývající z omezených prostorových podmínek školy bylo rušení výuky občasnými telefonáty. Ve vybavení nechybí pianino a zejména dostatek vhodných dechových nástrojů, které škola může žákům pro první období výuky zapůjčit. K dispozici je dostatečný výběr nástrojové notové i další odborné literatury, magnetofonové nahrávky apod. Základní psychohygienické podmínky byly zajištěny. Z tohoto hlediska bylo kladem organizace výuky rozdělení vyučovacích hodin mladších žáků na dvě kratší lekce týdně.

Ve sledované výuce hry na zobcové flétny byla zaznamenána mimořádně efektivní forma skupinové nástrojové výuky dvou žáků (podle učebního plánu č. 5b). Žáci získávali správné dechové a hmatové návyky s důrazem na celkovou uvolněnost hráče. Tyto prostředky spolu s rozvojem kvalitního tónu umožňovaly postupné zvládnutí hry písní a skladeb v náležitém tempu a s odpovídajícím hudebním výrazem. Cílem bylo dosažení hry s minimalizací chyb.

Výše uvedené klady byly stejně zaznamenány ve výuce hry na další dechové nástroje. Společným kladem byla metoda nácviku nové látky opírající se důsledně o její názorné vzorové předehrávání učitelem, ústní odborný výklad a dostatečné procvičení v hodině. Technické nástrojové prostředky (dechová, hmatová technika, kvalita nasazování tónu a j.) spolu s pravidelným tempem, správným rytmem, dynamikou, pohotovými čtením not vedly k rozvíjení hudebně kvalitního nástrojového přednesu a celkového hudebního vnímání žáka. Byly vytvářeny jasné a konkrétní představy cíle při zadání úkolu pro domácí cvičení a postupu k jeho dosažení.

K efektivitě výuky přispívalo i průběžné hodnocení dílčích úspěchů a nedostatků učitelem. Žák získával dostatečnou zpětnou vazbu o úrovni své hry. Poměrně časté kritické poznámky učitele byly v zásadě vyváženy i pochvalami. Závěr hodiny byl věnován celkovému hodnocení výkonu žáka a ujasnění domácího úkolu. Ke kladné motivaci a k rozvíjení schopností souhry přispívala společná hra s učitelem, případně se spolužákem. Žáci pracovali soustředěně, se zájmem. Na výuku byli převážně velmi dobře připraveni. Na pokyny učitele pohotově reagovali. V rámci rozboru daného úkolu byli zvyklí využívat teoretických znalostí z hudební nauky. V menším rozsahu byl ve vzájemné komunikaci dán prostor i pro vyjádření názoru žáka.

Výuka hry na dřevěné dechové nástroje měla velmi dobrou úroveň.

Hra na kytaru

Plánování učiva žáků bylo v souladu s požadavky učebních osnov, příprava učitelky na vyučování byla pečlivá, promyšlená.

Předmět vyučuje učitelka s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výuka probíhala v prostředí dobře vybavené třídy, kde byl k dispozici dostatek kvalitních nástrojů i kytarové literatury. Psychohygienické zásady byly dodržovány.

Sledovaná výuka byla zaměřena na stálé budování správných nástrojových návyků, na vystižení charakteru hraných skladeb. Volený kytarový repertoár odpovídal schopnostem a věku žáků, byl žánrově pestrý. Bylo dbáno, aby žáci probíranou látku pochopili, aby dokázali využít již získané nástrojové dovednosti, zkušenosti a návyky. Sledováno bylo také uvolňování paží, dovednost aplikovat již dříve probrané učivo. Žáci byli rovněž vedeni k samostatnému teoretickému vysvětlení problému, k vyjádření vlastního názoru. Učitelka žákům věcně správně látku i veškeré hudební souvislosti trpělivě vysvětlovala, vše fundovaně vzorově předehrávala. Nová látka i veškeré problémy byly se žáky v hodině efektivně procvičovány. U žáků byly vytvářeny správné návyky pro domácí cvičení. Učitelka dokázala svým entuziasmem vzbudit u žáků velký zájem o výuku. Žáci byli na vyučování velmi dobře připraveni, ve sledovaných hodinách pracovali soustředěně a s chutí.

Žáci byli v průběhu výuky zvláště účinným způsobem motivováni, stále povzbuzováni, byl

oceňován každý jejich pokrok. Příkladně bylo pracováno s chybou. Citlivé i věcné bylo hodnocení individuálních výkonů žáků. V hodinách panovala atmosféra vzájemné důvěry a spolupráce.

Výuka hry na kytaru měla celkově příkladnou úroveň.

Výtvarný obor

Kresba, malba

Plánování učiva žáků vychází z požadavků učebních osnov. Učitelka pracuje bez plánu učiva zpracovaného na delší časové období. Konkrétní náplň jednotlivých hodin je učitelkou pečlivě připravována na základě vyhodnocení užitých výtvarných technik a tematických zaměření. Kontrolou zápisů v třídních knihách a zhlédnutím výtvarných prací žáků na nástěnkách ve třídě, na výstavních panelech ve škole a žakovských prací z archivu bylo konstatováno, že učební osnovy jsou plněny.

Předmět vyučuje učitelka s pedagogickou způsobilostí, s odborným zaměřením na práci s dětmi ve školní družině. V ZUŠ vyučuje pouze na částečný úvazek. Pro výuku je využívána menší třída sloužící také hudebnímu oboru. Nejsou zde vytvořeny dostatečně vhodné prostorové podmínky pro výuku výtvarného oboru - nové pracovní stolky a židle téměř zaplňují prostor učebny. Minimální prostory jsou ke skladování potřebných učebních pomůcek a k archivaci žakovských prací. K dispozici není tekoucí voda (voda musí být do třídy donášena v plastovém kbelíku z mezipatra). Způsobem členění hodin byly dodržovány zásady psychohygieny.

Výuka byla sledována ve skupině žáků 3. až 6. ročníku. Počet žáků ve skupině odpovídal požadavkům učebního plánu č. 31 pro I. stupeň základního studia (viz všeobecné poznámky k výtvarnému oboru). Téma připravené učitelkou žáky zaujalo. Pro skupinu starších žáků byl učitelkou zvolený způsob zadání práce příliš návodný, neumožňoval jim plně vyjádřit vlastní výtvarný projev, nerozvíjel jejich tvůrčí fantazii. Žáci však pracovali samostatně a s chutí.

Vhodně a podnětně byla učitelkou připravena vstupní motivace. Žáci byli také motivováni v průběhu výuky. Pozitivem byla vstřícná komunikace, samostatnost žáků a jejich odpovídající výtvarné a pracovní návyky. Žáci zcela otevřeně vyjadřovali své názory, živě diskutovali. V hodinách panovala tvořivá, přátelská atmosféra.

Práce žáků jsou každoročně představovány veřejnosti na výstavách v Muzeu Smrčkův dům Soběslav, pravidelně se objevují na stránkách měsíčníku Soběslavská hláska. Žáci výtvarného oboru byli oceněni také v soutěžích Malujeme Evropu a v dalších regionálních přehlídkách. V období od roku 1998 byli ke studiu ve střední výtvarné škole přijati dva absolventi výtvarného oboru.

Na základě hodnocení všech uvedených skutečností byla výuka ve výtvarném oboru hodnocena jako průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

V hudebním oboru mělo vzdělávání velmi dobrou úroveň, přičemž vynikající úroveň měla výuka v předmětech hudební nauka, sborový zpěv a hra na kytaru. Vzdělávání ve výtvarném oboru mělo průměrnou úroveň.

Vzdělávání ve sledovaných oborech a předmětech mělo celkově velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel školy zpracoval Plán práce ZUŠ Soběslav na školní rok 2000 - 2001. Byl schválen pedagogickou radou dne 1. 9. 2000. Stručnou formou jsou v jednotlivých oblastech práce uvedeny stěžejní rámcové úkoly školního roku. V oblasti řídicí činnosti byl, po ukončení přechodu školy ze zálohové na příspěvkovou organizaci, vytýčen úkol zkvalitňovat hospitační a kontrolní činnost - dále viz část Kontrolní mechanizmy. V oblasti výchovy a vzdělávání byly uvedeny v zásadě pravidelné úkoly školního roku. Akcentován byl úkol zpracovávat studijní plány žáků diferencovaně podle stupně jejich nadání a v souladu s platnými osnovami. Hospitacemi bylo ověřeno plnění tohoto úkolu na velmi dobré úrovni. V plánu byl dále zdůrazněn požadavek věnovat zvýšenou pozornost slabším žákům, úzce spolupracovat s rodiči. Na druhé straně je zmíněn záměr připravovat nadanější žáky dle jejich zájmu k přijímacím zkouškám na středních uměleckých školách. Žádní žáci však neměli přidělenou vyšší míru časové dotace individuální výuky dle učebního plánu základního nebo rozšířeného studia. Další dílčí úkoly plánu se dotýkají přípravy učitelů na vyučování, dále oblasti ekonomické, materiálního a technického zabezpečení a BOZP. Ve školním roce 1999/2000 bylo v rámci těchto plánovaných úkolů zajištěno vymalování školy.

Na rámcový roční plán navazují měsíční plány se stanovením konkrétních úkolů, termínů a zodpovědnosti za jejich splnění. Představují účinný operativní nástroj plánování při zajišťování ročních úkolů školy.

Ve škole jsou vyučovány obory v souladu s Rozhodnutím MŠMT, č.j. 24 696/2000-21, ze dne 7. 8. 2000 - viz část Oborová struktura základní umělecké školy.

Výuka v přípravném studiu, individuální výuka v základním studiu, skupinová výuka předmětu hudební nauka a zařazení nepovinného předmětu sborový zpěv jsou plně v souladu s učebními plány. Nedostatkem je, že nebyly zařazeny pravidelné hodiny předmětu komorní hra, hra v souboru, hra v orchestru, jak je stanoveno v učebních plánech pro příslušné ročníky studia. Jedná se zejména o 11 žáků 3. - 5. ročníku kytarového oddělení, 5 žáků dechového oddělení, 2 žáky houslového oddělení. Škola doložila, že komorní hra, hra žáků v nástrojových skupinách je pěstována v rámci přípravy a realizace veřejných vystoupení žáků školy (viz programy koncertů, kronika školy). Z tohoto hlediska se jedná o nedostatek, který kvalitu vzdělávání neovlivňuje zásadním způsobem.

Organizování

V podmínkách školy s devíti pedagogickými pracovníky (5,7 přepočtených na plně zaměstnané) tvoří zcela postačující a funkční organizační strukturu ředitel školy a pedagogická rada. Účinné řízení je dále umožněno systémem měsíčních porad a denním osobním kontaktem ředitele s pedagogickými pracovníky. Ekonomické úkoly v rámci nově zřízené příspěvkové organizace zajišťuje pracovnice školy na 0,5 úvazku.

V návaznosti na zřízení příspěvkové organizace s právní subjektivitou byl ředitelem zpracován Organizační řád s účinností od 1. září 2000. Na základě platné legislativy jsou podrobně uvedeny zásady a směrnice pro činnost zaměstnanců školy. Vedení předepsané dokumentace je v souladu s § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Kontrolou bylo ověřeno, že vedení dokumentace je na velmi dobré úrovni. Na Organizační řád navazuje Vnitřní řád ZUŠ v Soběslavi. Je základním dokumentem v řídicí a organizační činnosti a svým obsahem je závazný pro pedagogické

a provozní pracovníky, žáky, rodiče i veřejnost. Tento dokument dostatečně komplexně, dle místních podmínek, řeší danou organizační problematiku. Směrem k žákům byly formulovány základní povinnosti, správné zásady související s docházkou a s chováním ve škole, nebyla však zmíněna práva žáka základní umělecké školy. V průběhu inspekce nebyla zjištěna žádná porušení nebo negativní tendence, které by vyplývaly z porušování uvedených směrnic. Naopak byla zaznamenána pozitiva z hlediska chodu školy, činnosti učitelů a žáků.

Přístup k potřebným informacím je pracovníkům školy a žákům zajištěn. Ředitel prokazatelně (viz zápisy z porad a pedagogických rad) předává pracovníkům veškeré potřebné informace z absolvovaných školení a porad (např. problematika BOZP, požární ochrany, novely Zákoníku práce aj.). Ve vstupní části školy chybí informační panel zveřejňující základní organizační dokumenty školy.

Rodiče mají dostatek příležitostí k získávání informací o škole a o vzdělávání žáků. Přihláška na ZUŠ obsahuje dodatek k vnitřnímu řádu (informace pro rodiče). Dostatečně podrobné poznámky jsou zaznamenávány v žákovských knížkách, k dispozici jsou programy koncertů. Rodiče se účastní všech interních a veřejných akcí. K informování o škole je využíván i městský rozhlas a regionální tisk. Škola se vhodným a vzhledem k počtu učitelů dostatečným způsobem prezentuje na veřejnosti - podrobněji viz část Další významná zjištění.

Výroční zpráva je zpracována řádně, v souladu s platnou legislativou, poskytuje podrobné údaje a informace o škole. Pro sebehodnocení školy může velmi dobře sloužit zejména část II. - Výsledky výchovy a vzdělávání a zcela podrobně zpracovaná příloha č. 7 o školním roce 1999/2000, včetně veškerých interních a veřejných aktivit.

Organizace vyučování odpovídá jednotlivým ustanovením Vyhlášky č. 292/1991 Sb., o základních uměleckých školách.

Vedení a motivování pracovníků

Nástroje operativního řízení již byly popsány v části o plánování - měsíční plány práce, porady a denní osobní kontakt s pracovníky. Měsíční plány na roční plán v zásadě operativně navazují. Některé stránky řídicí činnosti, např. formy dílčího hodnocení a kontroly, nejsou v dokumentech školy explicitně zaznamenány, ale probíhají formou ústní komunikace založené na demokratických principech. Jasná pravidla stanovená vnitřními dokumenty školy vytvářejí dostatečný rámec případné diskuse.

Na příkladu vyučující přípravné hudební výchovy a hudební nauky i dalších je možné doložit, že ředitel školy poskytuje dostatečný prostor i ocenění pedagogům s tvořivými schopnostmi, kteří se iniciativně věnují zdokonalování pomůcek a metod vzdělávání, věnují čas další veřejné činnosti školy.

Všichni učitelé hudebního oboru (8) mají pedagogickou a odbornou způsobilost pro výuku v ZUŠ, z toho dvě vyučující též pro ZŠ (pedagogická fakulta, předmět hudební výchova). Výrazně pozitivně se v hodnocení úrovně vzdělávání projeví personální podmínky v předmětech hudební nauka, sborový zpěv, hra na kytaru a celkově i v dechovém oddělení (dechové nástroje dřevěné). V klavírním oddělení bylo celkem 25 hodin vyučováno bez odborné způsobilosti (absolventky pedagogické fakulty a konzervatoře). Bez odborné způsobilosti bylo nadále vyučováno 6 hodin ve výtvarném oboru.

Další vzdělávání pedagogů počítá převážně s nabídkou vhodných vzdělávacích akcí v rámci regionu, účast na akcích nadregionálních institucí plánována nebyla. Z tohoto hlediska bylo významnějších vzdělávacích akcí navštíveno poměrně málo, např. v roce 1999 seminář k metodice výuky hry na příčnou flétnu - hospitace v hodině prokázala praktický význam semináře vedeného předním pedagogem pražské konzervatoře. V ročním plánu je uveden úkol

celoročně studovat notové a metodické materiály a poznatky uplatňovat ve výuce. Plnění tohoto úkolu bylo patrné v kytarovém, klavírním i v dechovém oddělení.

Součástí motivování pracovníků školy je systém hmotného stimulu. Kritéria pro přiznání osobního příplatku byla zpracována, naposledy k datu 30. 8. 2000. Obsahují celkem 16 různých hledisek. Přiznané částky byly vzhledem k těmto kritériím dostatečně diferencovány. Sebehodnocení školy bylo zaznamenáno v zápisech z pedagogických rad a ve výroční zprávě.

Kontrolní mechanismy

Zkvalitňování kontrolní a hospitační činnosti bylo uvedeno jako jeden z úkolů plánu práce pro tento školní rok. Řádné vedení školní dokumentace, data kontrol zaznamenaná v třídních knihách svědčí o plnění tohoto úkolu. Hospitační činnost je prováděna. Ve školním roce 1999/2000 bylo dle poznámek ředitele uskutečněno celkem 22 hospitací. Zápis z jednání pedagogické rady školy konané dne 22. 1. 2001 uvádí, že ředitel vykonal 9 hospitací. Kontroly byly zaměřeny na vyplňování třídních materiálů a připravenosti žáků na interní a veřejná vystoupení.

Ředitel nezpracovává ucelené záznamy z hospitací, zaznamenává si pouze poznámky o provedených hospitacích a kontrolách. Sdělil, že závěry z hospitací jsou s učiteli ústně projednávány. Hospitační kritéria jako dokument ředitele zpracována nebyla, ředitel však uvedl, která základní hlediska sleduje. Jedná se zejména o plnění osnov s ohledem na diferencovaný přístup k jednotlivým žákům, stavbu hodin, přístup učitele k žákovi (nepřetěžování), reakce a zájem žáků. V uvedených oblastech nebyly inspekcí zjištěny závažnější nedostatky. Do systému hodnocení a kontroly patří účast ředitele na akcích školy, sledování a hodnocení úrovně výkonů žáků při postupových a závěrečných zkouškách a na absolventských koncertech. V prostředí menší školy je hodnocení dosahovaných výsledků souvisejících mj. s úrovní práce učitelů usnadněno tím, že ředitel většinu žáků více či méně osobně zná.

Ředitel podrobně sleduje čerpání rozpočtu školy. Příslušné údaje a podklady o hospodaření školy byly zasílány zřizovateli a orgánu státní správy (dříve Školský úřad Tábor). Kopie dokladů za rok 1999 jsou přílohou Výroční zprávy za školní rok 1999/2000.

V pedagogických radách je pravidelně projednáváno hodnocení plánu práce, žákovských vystoupení, v klasifikačním období je uváděn přehled klasifikace žáků v jednotlivých třídách. Tyto formy jsou určitou formou vnitřní evaluace při sledování kvality práce pedagogů a hodnocení dosahované úrovně vzdělávání žáků.

Hodnocení kvality řízení

Ve výše popsaných oblastech řízení byla konstatována celková převaha pozitiv a dílčí, převážně drobné nedostatky. Neplnění učebních plánů v předmětu komorní (souborová, orchestrální) hra neovlivňuje vzhledem k popsaným skutečnostem celkovou úroveň vzdělávání výrazným způsobem. Nedostatek je částečně vyvážen zařazením většího počtu žáků hudebního oboru do nepovinného předmětu sborový zpěv. Nižší úroveň odborného řízení byla shledána ve vztahu k výtvarnému oboru.

Ve vztahu k hodnocené úrovni vzdělávání v hudebním oboru stupněm velmi dobrý a na základě převažujících pozitiv ve výše popsaných oblastech řídicí činnosti ředitele je kvalita řízení celkově hodnocena rovněž stupněm velmi dobrý.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu

Ze státního rozpočtu byly financovány mzdy, příslušné odvody z mezd a nezbytné neinvestiční výdaje (NIV). V průběhu inspekce nebylo zjištěno neefektivní využívání prostředků přidělených škole ze státního rozpočtu.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Interní a veřejné aktivity školy

Na práci jednotlivých tříd bezprostředně navazují třídní přehrávky žáků za účasti rodičů (listopad, červen) a interní žákovská vystoupení v průběhu školního roku. Výraznou dominantu veřejné činnosti tvoří adventní období s řadou koncertů, včetně akcí pro důchodce, žáky ZvŠ (ve školním roce 1999/2000 uskutečněno pět akcí). Veřejné aktivity kulminují v měsíci květnu absolventskými a žákovskými koncerty, vystoupením ke Dni matek apod. Významnou úlohu zde hraje pěvecký sbor školy. Příležitostně vystupují komorní soubory žáků školy. V každém školním roce je uspořádána výstava prací žáků výtvarného oboru.

Výrazné je zapojení učitelů na všech akcích školy a další mimoškolní umělecká činnost. Jedná se např. o spolupráci s pěveckými sbory, orchestry (Bolech v Táboře), pravidelná spolupráce města při akcích vítání občánků do života.

Vzhledem k personálním podmínkám školy (počtu učitelů) je systém interních a veřejných aktivit školy hodnocen jako velmi dobrý.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT č. j. 24 696/2000-21, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2000
- Výkaz o základní umělecké škole podle stavu k 15. 10. 2000 a příloha výkazu
- Zřizovací listina školského úřadu v Táboře, č.j. 518/2000-řšú ze dne 23. 6. 2000
- Statut Základní umělecké školy Soběslav ze dne 31. srpna 2000
- Plán práce ZUŠ Soběslav na školní rok 2000 - 2001
- Měsíční plány práce ZUŠ Soběslav
- Vnitřní řád ZUŠ v Soběslavi
- Inspekční dokumentace: přehled o zaměstnancích školy, hospitační záznamy
- Rozvrhy hodin, třídní knihy pro individuální výuku
- Výkazy žáků a vyučovacích hodin, katalogy o průběhu studia
- Protokoly o přijímání žáků a komisionálních zkouškách
- Záписy z pedagogických rad
- Kritéria pro přiznání osobního příplatku pracovníkům ZUŠ Soběslav z 30. 8. 2000
- Výroční zpráva o činnosti školy - školní rok 1999/2000

ZÁVĚR

Z výše uvedených zjištění vyplývají tato pozitiva:

- vynikající úroveň výuky v předmětech hudební nauka, hra na kytaru, sborový zpěv, velmi dobrá úroveň výuky hry na dechové nástroje dřevěné,
- zařazení nepovinného předmětu sborový zpěv,
- přijetí žákyně ke studiu hry na klavír v konzervatoři v tomto školním roce,
- úroveň vedení povinné dokumentace,
- systém interní a veřejné činnosti školy, další aktivity učitelů.

Zjištěná negativa:

- nedostatek v plnění učebních plánů hudebního oboru nezařazením pravidelné výuky předmětu komorní (souborová, orchestrální) hra do učebního plánu školy,
- výuka bez odborné způsobilosti v klavírním oddělení hudebního oboru, tentýž nedostatek ve výtvarném oboru - zejména zde se v podmínkách vzdělávání a v celkové koncepci výuky absence odborné způsobilosti dílčími nedostatky projevuje.

Inspekce konstatuje, že nebyly zjištěny nedostatky z hlediska účelnosti a efektivity vynakládání finančních prostředků ze státního rozpočtu.

Z celkového posouzení kvality vzdělávání vyplynulo i přes dílčí nedostatky hodnocení školy stupněm velmi dobrý.

Doporučení ČŠI:

- dopracovat hospitační kritéria a projednat je v pedagogické radě,
- ve vstupní části školy instalovat informační panel s organizačními dokumenty školy,
- v případě výrazněji nadaných žáků zvážit možnost přidělení vyšší míry časové dotace individuální výuky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jindřich Bešťák
Členové týmu	Marie Kučerová

V Strakonících dne 16. února 2001

Datum a podpis ředitele stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. 2. 2001

Razítko

Ředitel základní umělecké školy

Podpis

Jiří Blažek

.....

..

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti základní umělecké školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel základní umělecké školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): Okresní úřad, referát školství, Husovo nám. 2938, 390 02 Tábor	2001-03-06	60/2001
Zřizovatel: dtto (dříve Školský úřad Tábor)	2001-03-06	60/2001

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
–	–	Připomínky nebyly vzneseny